

**MESYUARATKEDUAPENGGALKEEMPAT
DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS
26 NOVEMBER 2021**

PERKARA : 4(A)48

**SOALAN LISAN OLEH AHLI KAWASAN MACHANG BUBUK
YB. LEE KHAI LOON**

48. Bagaimanakah Kerajaan Negeri memastikan kuantiti dan kualiti perkhidmatan pusat jagaan dan rawatan warga emas seperti mana pendidikan awal atau industri *hospitality* disediakan di Pulau Pinang?
- (a) Sejauh manakah penyertaan profesional muda dalam *geriatric nursing care*?
  - (b) Adakah perkhidmatan *geriatric nursing care* boleh dijadikan sebagai kerjaya bagi orang muda atau siswazah?

**YB. DATO' IR. HAJI AHMAD ZAKIYUDDIN BIN ABD. RAHMAN
MENJAWAB BAGI PIHAK Y.A.B. KETUA MENTERI**

48. Kerajaan Negeri melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) sebagai agensi bertanggungjawab bagi pendaftaran pusat jagaan melalui Akta Pusat Jagaan 1993 (Akta 506) dan Peraturan-peraturan Pusat Jagaan 1994 bertindak sebagai agensi mengawal selia pengoperasian pusat jagaan berdaftar yang dikendalikan oleh pertubuhan bukan kerajaan (NGO) dan pengendali swasta bagi memastikan kualiti perkhidmatan pusat jagaan warga emas.

Perakuan Pendaftaran dikeluarkan oleh JKM dengan memastikan pengendali Pusat Jagaan mematuhi syarat-syarat pendaftaran Pusat Jagaan seperti yang berikut:

- (i) Berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) atau Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (ROS);
- (ii) Mendapat sokongan/kelulusan daripada tiga (3) agensi teknikal iaitu Pihak Berkuasa Tempatan (Jabatan Perancangan Bandar dan Jabatan Perlesenan), Jabatan Bomba dan Penyelamat serta Jabatan Kesihatan;
- (iii) Memenuhi standard minimum yang ditetapkan mengikut Peraturan-peraturan Pusat Jagaan 1994 bagi aspek berikut:
  - (1) **Pematuhan nisbah penjaga dengan penghuni;**
    - (a) Bagi warga emas boleh urus diri adalah 1 : 18; dan
    - (b) Bagi warga emas terlantar 1 : 4.

- (2) **Pengambilan penjaga untuk bekerja;**
- (a) Orang yang mempunyai kelayakan atau pengalaman yang sesuai; dan
  - (b) Menghadiri latihan penjagaan dan pengendalian warga emas yang dianjurkan oleh jabatan atau agensi luar.
- (3) **Pematuhan nisbah penghuni dengan ruang lantai;**
- (a) Bagi warga emas adalah 3.0 meter persegi untuk setiap penghuni.
- (4) **Penyediaan menu yang seimbang;**
- (a) Semua makanan dan minuman yang disediakan bagi penghuni atau orang yang diterima untuk jagaan di sesuatu pusat jagaan hendaklah disediakan dengan sempurna, bersih dan mencukupi untuk memenuhi keperluan makanan berkhasiat bagi penghuni; dan

(b) Skala diet dan menu makanan yang hendak disediakan hendaklah diluluskan oleh Ketua Pengarah Kesihatan Malaysia dan disemak oleh pegawai nutrisi Jabatan Kesihatan serta dipamerkan di suatu tempat yang mudah dilihat di pusat itu.

(5) Penyediaan program aktiviti harian;

(a) Kemudahan latihan, rawatan, terapi, aktiviti agama dan rekreasi bagi penghuni

(6) Penyediaan kemudahan perabot dan peralatan bersesuaian;

(7) Penyimpanan dan penyelenggaraan rekod-rekod di pusat jagaan; dan

(a) Rekod pekerja dan rekod penghuni;

- (b) Rekod lawatan daripada pegawai yang diberi kuasa atau pegawai-pegawai agensi lain kerajaan;
  - (c) Rekod latihan kebakaran dan latihan pengungsian bangunan yang dijalankan oleh pusat itu; dan
  - (d) Buku log bagi merekodkan aktiviti dan peristiwa.
- (8) **Pengawasan kebersihan dan keselamatan di dalam dan luar premis pusat jagaan.**
- (a) Selain daripada itu, pengendali di setiap Pusat Jagaan juga hendaklah memastikan bahawa semua tukang masak dan penjaga yang diambil bekerja di pusat itu menjalani pemeriksaan perubatan sekurang-kurangnya sekali dalam setahun.

Sebarang ketidakpatuhan dan pelanggaran terhadap peraturan yang telah ditetapkan boleh diambil tindakan penguatkuasaan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat iaitu arahan bertulis, kompaun, tutup sementara dan pendakwaan.

- (a) *Geriatric care* memerlukan *multidisciplinary team* yang terdiri daripada pakar geriatrik, *gerontology nurse*, *physiotherapist* dan *occupational therapist* serta sokongan yang kuat daripada Unit Kebajikan. Antara aktiviti yang diadakan ialah "*Comprehensive Geriatric Assessment*" untuk semua pesakit baharu, latihan pemulihan fungsi setiap hari, latihan untuk ahli keluarga dan penjaga serta pelbagai jenis risalah untuk pendidikan pesakit, ahli keluarga dan penjaga.

Seorang warga emas yang dimasukkan ke pusat jagaan/hospital, jururawat yang bertanggungjawab perlu memastikan *comprehensive geriatric assessment* dibuat dalam masa 24 jam pesakit dimasukkan, *zero falls incidence* dan *zero pressure sore incidence*. Pada masa kini, di fasiliti kesihatan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP) hanya terdapat dua (2) orang jururawat yang mempunyai *post basic* perawatan gerontologi yang boleh memberi perawatan *geriatric nursing care* dan *comprehensive geriatric assessment*. Untuk memberi *comprehensive geriatric nursing care*, seseorang itu perlu mempunyai:

- (i) Sijil/diploma/ijazah sarjana muda kejururawatan;
- (ii) Berdaftar dengan Lembaga Jururawat;
- (iii) *Annual Practising Certificate* yang semasa/sah laku;
- (iv) Pengalaman klinikal sekurang-kurangnya 2 hingga 3 tahun; dan
- (v) Sijil *Post basic/postgraduate* dalam bidang gerontologi.

Manakala, berdasarkan semakan maklumat pengendali Pusat Jagaan Warga Emas berdaftar pula, terdapat sebahagian pengendali dan petugas Pusat Jagaan mempunyai latar belakang pendidikan peringkat ijazah dan diploma pelbagai bidang termasuk bidang kejururawatan. Manakala sebahagian yang lain sekadar memiliki kelayakan peringkat Sijil Pelajaran Malaysia (SPM).

- (b) Perkhidmatan *Geriatric Nursing Care* boleh dijadikan sebagai kerjaya bagi orang muda atau siswazah kerana terdapat penawaran peluang kerjaya tersebut. Perkhidmatan penjagaan dan rawatan bagi warga emas pada masa kini adalah semakin meningkat memandangkan Malaysia sedang menuju 'Negara Tua' pada tahun 2030. Waiiau bagaimanapun, ia memerlukan

kemahiran, minat dan daya kesabaran yang tinggi untuk mengendalikan keperluan warga emas.